

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ MAGISTERSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Jan Kleňha

Název práce: Rational Irrationality in the USA: A Case for Improving Social Rewards to Rationalize the Climate Change Debate

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Miloš Calda

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle): Cíl práce autor nejzřetelněji formuluje v Souhrnu (65), v prostředním odstavci. Autor svoji diplomovou práci rozdělil do čtyř kapitol: The Methods of Rationality, Rational Irrationality, Rational Irrationality and Climate Change, a Rational Irrationality and Climate Change in the USA. Termín „rational irrationality“ definuje autor s odkazem na jeden ze svých zdrojů takto: „...in many situations it is instrumentally rational to be epistemologically irrational“ (8)

2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): Autor stvořil náročnou a sofistikovanou práci. Je ale s podivem, že prvních 38 stránek práce (o celkovém rozsahu 70 stránek) věnoval obecným formulacím a citacím na téma „iracionální racionalita“) a že se k analýze relevantní pro teritoriální studia, tedy k analýze postojů americké společnosti ke klimatickým změnám a příčinám těchto postojů, dostává až na str. 39.

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.): Práce je napsána téměř bezchybnou angličtinou; doporučuji ale autorovi, aby si z nějaké gramatické příručky prostudoval pasáže o anglické interpunkci, zejména o psaní čárek. Před vedlejšími větami předmětnými se v angličtině, na rozdíl od češtiny, čárka nepíše (srv. např. str. 32, 45, 49, 53, 59).¹ Je-li výraz „decision-making“ použit jako substantivum, píšeme jej s pomlčkou. Citace jsou v pořádku, výhrady ale mám ke grafické úpravě: práce je vytištěna příliš malými písmeny, zdá se, že autor zvolil velikost 8 nebo 9 místo obvyklých 12.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z magisterské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

- Celkový dojem z práce je velice pozitivní, je znát, že její autor věnoval jejímu zpracování značné úsilí. O slabších stránkách jsem se zmínil v odstavci č. 2. Jeho psaní je ale poněkud přetížené definicemi z literatury, mohl více argumentovat.
- Autor vyvozuje, že skeptický postoj mnoha Američanů k antropogenním klimatickým změnám je dán především „social rewards“. Zahrajme si na chvíli na „ďáblovu advokáta“ a představme si, jak by třeba na mnoha amerických univerzitách dopadl/a stoupenec /stoupenkyně prezidenta Trumpa. Zde by jej/ji podle mne očekával nikoli

¹ Některé takové nadbytečné čárky jsem vyznačil obyčejnou tužkou do posuzovaného exempláře diplomové práce.

„reward“, ale „punishment“, včetně důsledků pro jeho/její budoucí kariéru (pokud dotyčný/á nemá definitivu). Z tohoto hypotetického příkladu pro autora tohoto posudku vyplývá, že netolerance je jevem, který se vyskytuje na obou stranách politického spektra a bez ohledu na vzdělanostní úroveň aktérů, že je zjevně možností, kterou dostalo do vlnu celé lidstvo.

- Na str. 57 autor píše: „...many American corporate media channels... tend to set aside an unconditional loyalty to the truth and use elaborate psychological techniques to draw more attention, for instance, by appealing to people’s emotions and perception biases. Populist politicians offer soundbites and easy solutions using similar methods.“ Zde bych si dovolil dodat, že nejen korporace a populističtí politikové se uchylují k „soundbites“; již před mnoha lety např. prof. Kathleen Hall Jamiesonová v práci *Packaging the Presidency* (Oxford 1984) upozornila na úpadkový jev, kdy nejsou v médiích v úplnosti publikovány argumentačně bohatší předvolební a jiné projevy a kdy je v hlavních zpravodajských médiích významným projevům vyhrazeno jen pár vteřin, oproti třeba dobám, kdy spolu debatovali Abraham Lincoln a Stephen A. Douglas (1858), jejichž projevy bez zkrácení publikoval dobový tisk. Jamiesonová v uvedené knize uvádí počet vteřin, které jsou projevům současných politiků – s výjimkou předvolebních prezidentských debat a snad i projevů o stavu Unie – v televizních zprávách věnovány, obvykle je těch vteřin méně než deset...
- Na str. 52 autor píše: „Moravcsik argues that “in comparison to post-1945 Europe, American political culture is significantly more conservative and more influenced by evangelical religious minorities...” Tato citace postrádá zdroj (!). Pídil jsem v posuzované práci po onom Moravcsikovi, ale je o něm pouze tato zmínka.² Lze vůbec hovořit o evropské politické kultuře po roce 1945 takto obecně? Tento výrok citovaného autora považuji jen za ukázkou neoprávněné a nepodložené paušalizace, kterou autor diplomky mohl, ba měl kritizovat.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- (1) Social rewards: těžší z nich pouze osoby skepticky naladěné vůči konceptu antropogenní změny klimatu, nebo jde o obecnější jev?
- (2) Autor diplomové práce by měl vysvětlit pojem „crony belief“.
- (3) V jakém smyslu působí větší religiozita v USA skeptici vůči teorii antropogenních klimatických změn?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): Doporučuji k obhajobě, hodnocení 1 až 2 (**výborně až velmi dobře**), podle průběhu obhajoby.

Datum: 18. června 2017.

Podpis:

² Snad se jedná o profesora jménem Andrew Maitland Moravcsik...